

Suomalais-venäläinen
KULTTUURIFOORUMI
www.kultforum.org

Российско-Финляндский
КУЛЬТУРНЫЙ ФОРУМ
www.kultforum.natm.ru

XI SUOMALAIS-VENÄLÄISEN KULTTUURIFOORUMIN 2010 LOPPURAPORTTI

21.2.2011
Laatija:
Suomi-Venäjä-Seuran
projektikoordinaattori
Olga Kauppinen

SISÄLLYSLUETTELO

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet	3
2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet	3
3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat	4
4. Hämeenlinnan foorumin valmistelu ja toteutus	5
5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä	5
5.1. Suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset	5
5.2. Venäläisten tekemät vastaukset	8
6. Hämeenlinnan foorumin osallistujat	9
7. Hämeenlinnan foorumin yleisohjelma	12
7.1. Avajaisistunto	12
7.2. Kirjastoalan teemaseminaari	12
7.3. Alakohtaiset seminaarit	13
7.4. Partnerineuvottelut foorumissa	14
7.4.1 Neuvottelujen tulokset	16
7.5. Päätösisistunto	17
7.6. Iltaohjelmat	18
7.7. Oheisohjelma	18
8. Foorumin käännös- ja tulkkausjärjestelyt	19
8.1. Käännöstehtävät	19
8.2. Tulkkaustehtävät	19
9. Foorumin tiedotus	19
9.1. Suomenkielinen tiedottaminen	19
9.2. Venäjänkielinen tiedottaminen	20
10. Foorumityöryhmien yhteiskokous	22
11. Hämeenlinnan foorumin talouden toteutuminen	23

SUOMALAIS-VENÄLÄINEN KULTTUURIFOORUMI VUONNA 2010

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet

Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta käynnistyi vuonna 2000. Toiminnan tavoitteena on alusta alkaen ollut edistää Suomen ja Venäjän välistä kulttuuriyhteistyötä niin ruohonjuuritasolla kuin alueellisesti ja valtiollisestikin. Tavoitetta toteutetaan vuoden kestävässä yhteistyöprosessissa, joka huipentuu vuorovuosin Suomessa ja Venäjällä järjestettävään foorumitapahtumaan.

Mukana toiminnassa ovat koko Suomi sekä 12 Luoteis-Venäjän subjektia - Murmanskin alue, Karjalan tasavalta, Leningradin alue, Pietarin kaupunki, Tverin alue, Pihkovan alue, Novgorodin alue, Vologdan alue, Arkangelin alue, Kaliningradin alue, Komin tasavalta, Nenetsian autonominen piirikunta sekä vuodesta 2006 alkaen Moskova ja Moskovan alue. Foorumitoimintaa laajennetaan koskettamaan Luoteis-Venäjän lisäksi erikseen sovittavilta osin myös muita Venäjän alueita, eli vuosittain toimintaan liittyy muutama uusi alue. Etusijalla ovat alueet, joilta tulee hanke-esityksiä. Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin Luoteis-Venäjän alueiden lisäksi osallistuivat edustajia Tjumenin alueelta, Krasnojarskin alueelta, Jaroslavlilin alueelta, Mordvan tasavallasta, Hanti-Mansin autonomisesta piirikunnasta, Udmurtian tasavallasta sekä Smolenskin alueelta.

XI Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi järjestettiin 5.–8.10.2010 Hämeenlinnassa Kulttuuri- ja kongressikeskus Verkatehtaalla. Tapahtuman pääteemana oli: **Taide- ja kulttuurikasvatus sekä luovan talouden kehitys.**

Aiemmat foorumit ovat järjestetty Helsingissä 2000, Novgorodissa 2001, Lappeenrannassa 2002, Pietarissa 2003, Turussa 2004, Vologdassa 2005, Kajaanissa 2006, Tverissä 2007 ja Jyväskylässä 2008, Syktyvkarissa 2009.

2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet

Foorumitoimintaa ohjaavat yhteistyössä suomalainen ja venäläinen työryhmä. Vuodesta 2005 työryhmien puheenjohtajuus on kuulunut maiden kulttuuriministereille. Tällä hetkellä suomalaista työryhmää johtaa Suomen kulttuuri- ja urheiluministeri **Stefan Wallin** ja venäläistä työryhmää Venäjän kulttuuriministeri **Aleksandr Avdejev**.

Suomalaisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii opetus- ja kulttuuriministeriön ylijohtaja Riitta Kaivosoja. Vuoden 2010 alusta uudistuneen työryhmän jäseninä ovat Taiteen keskustoimikunnan aluepäällikkö Arja Laitinen, työ- ja elinkeinoministeriön neuvotteleva virkamies Raila Kehälina, ulkoasiainministeriön Itäosaston osastopäällikkö Nina Vaskunlahti, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen työllisyys, yrittäjyys, koulutus ja osaamisen -yksikön päällikkö Leena Ahonen-Lätti, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sivistystoimentarkastaja Tuija Toivakainen, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylijohtaja Pekka Savolainen, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sivistystoimentarkastaja Asko Jaakkola, Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylijohtaja Kari Pääkkönen, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen neuvotteleva virkamies Hannu Viranto, Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen johtaja Ritva Saarelainen, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen johtaja Leila

Helaakoski, Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylijohdaja Markku Gardin, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kulttuuriyksikön päällikkö Juha Mäntyvaara, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylijohdaja Pekka Sundman, Suomi-Venäjä-Seuran pääsihteeri Merja Hannus, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Maija Lummepuro sekä opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö Paula Tuomikoski. Uudistunut suomalainen työryhmä kokoontui ensimmäistä kertaa suomalaisen foorumityöryhmän 1. kokoukseen 25.5.2010 Helsingissä opetus- ja kulttuuriministeriössä.

Venäläisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii Venäjän federaation kulttuuriministeriön hallinto-osaston pääsihteeri **Juri Šubin**. Työryhmässä on jäsenet 12:sta foorumitoimintaan osallistuvasta Venäjän subjektista: Leningradin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Vladimir Boguš, Arkangelin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Andrei Fomin, Karjalan tasavallan kulttuuriministeri Jelena Bogdanova, Pihkovan alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Zinaida Ivanova, Komin tasavallan kulttuuriministeri Vladimir Jurkovski, Kaliningradin alueen kulttuuriministeri Mihail Andrejev, Tverin alueen kulttuuriasiainkomitean puheenjohtaja Jelena Shevtšenko, Vologdan alueen kulttuuriosaston päällikkö Valentina Ratsko, Murmanskin alueen kulttuuri- ja taidekomitean puheenjohtaja Sergei Jeršov, Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva- ja matkailukomitean puheenjohtaja Sergei Bogdanov, Pietarin kulttuurikomitean puheenjohtaja Anton Gubankov sekä Nenetsian autonomisen piirikunnan kulttuurihallinnon johtaja Marina Smarovoz.

3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat

Suomalainen pääkoordinaattori on opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö **Paula Tuomikoski** ja suomalaisen työryhmän sihteeri on kulttuuriasiainneuvos Maija Lummepuro.

Foorumitoiminnan venäläisenä pääkoordinaattorina toimii Venäjän Federaation kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja **Juri Šubin**. Venäjällä foorumeiden käytännön järjestelyjä koordinoi Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva- ja turismikomitean suunnittelu- ja tiedotusosaston johtaja Vera Truhina.

Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä vuonna 2004 sovitun työnjaon mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa foorumityöryhmän toiminnasta ja foorumia koskevasta päätöksenteosta. Suomi-Venäjä-Seura puolestaan huolehtii foorumin käytännön valmisteluista ja toteutuksesta, tiedottamisesta, foorumin kotisivujen ylläpidosta sekä partneritoiminnasta. Yhteistyöstä saatujen kokemusten perusteella työnjako on onnistunut.

Työnjohdosta Suomi-Venäjä-Seurassa vastaa pääsihteeri Merja Hannus. Kulttuurifoorumien käytännön valmisteluja on toukokuusta 2006 alkaen koordinoinut Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori, FM Olga Kauppinen.

Tämän lisäksi tapahtuman järjestelyissä ja jälkihoidossa on kolmen kuukauden jaksoissa avustanut yhteensä neljä korkeakouluharjoittelijaa: Liisa Hujala, Katariina Halonen, Valeria Lukkari ja Johanna Terva. Korkeakouluharjoittelijoista Liisa Hujala, Valeria Lukkari ja Johanna Terva olivat myös mukana itse foorumitapahtumassa Hämeenlinnassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut korkeakouluharjoittelijoiden palkkaamista 12 956 eurolla

osana foorumitoimintaan ja -tapahtumaan osoitettua valtionavustusta. Seuran muu henkilöstö osallistui foorumin toteutustehtäviin tarpeen mukaan.

4. Hämeenlinnan foorumin valmistelu ja toteutus

Hämeenlinnan foorumitapahtuman suunnitteluun osallistuivat Suomi-Venäjä-Seura, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö, Hämeenlinnan kaupunki, Venäjän federaation kulttuuriministeriö ja Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva- ja matkailukomitea.

Foorumivalmisteluista ja työnjaosta käytiin ensimmäiset neuvottelut 26.5.2009 Suomi-Venäjä-Seuran ja Hämeenlinnan kaupungin järjestäjien välillä. Neuvottelut foorumivalmisteluista käytiin myös opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomi-Venäjä-Seuran ja Hämeenlinnan kaupungin edustajien välillä 16.2.2010 sekä Venäjän federaation kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran edustajien välillä 24.2.2010. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä käytiin useita foorumivalmistelupalavereja (14.12.2009, 16.6.2010, 3.9.2010).

Kulttuurifoorumitoimintaan liittyvästä hyvästä yhteistyöhengestä kertoo myös se, että Suomen ulkoministeriö myönsi vastavuoroisesti venäläisille foorumiosallistujille ilmaiset kertaviisumit Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin. Tällainen hyvätahdonele isäntämaan puolelta on kuulunut kulttuurifoorumitoimintaan jo useamman vuoden ajan.

Suomessa partnerihausta ja kulttuurifoorumin Internet-sivujen ylläpidosta vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Venäjällä vastaavaa tehtävää hoiti Novgorodin alueen kulttuuri- elokuva- ja matkailukomitea.

5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä

Vuonna 2010 oli suomalaisten toimijoiden vuoro tehdä *hanke-ehdotuksia* eli ehdotuksia mahdollisista yhteistoiminnan kumppaneista ja muodoista. Jos venäläinen kulttuuritoimija kiinnostui jostakin ehdotuksesta, hän teki siihen *hankevastauksen*. Joihinkin ehdotuksiin tuli useita vastauksia venäläisiltä toimijoilta. Näissä tapauksissa yhteen *hankkeeseen* sisältyy useampia *projekteja*. Jokaiselle hankkeelle on annettu oma numeronsa (esim. hanke 35), eri vastaukset taas on merkitty kirjaimilla (esim. 35a ja 35b)

Vähitellen foorumitoiminnassa siirrytään ns. sekahakuun eli vuosittain suomalaiset ja venäläiset toimijat voivat tehdä partneriesityksiä. Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin pyydettiin hanke-ehdotuksia suomalaisilta toimijoilta, mutta myös venäläisillä toimijoilla oli mahdollisuus niitä tehdä.

5.1 Suomalaisen ja venäläisten tekemät hanke-ehdotukset

Vuonna 2010 hanke-ehdotuksia tuli yhteensä **109** kappaletta. Suomalaisen tekemiä ehdotuksia oli **99** kappaletta, lisäksi venäläiset tekivät **10** ehdotusta.

Taulukko 1

Hanke-ehdotukset vuosina 2000- 2010

Foorumi	Hanke-ehdotuksia
---------	------------------

Helsinki 2000	38
Novgorod 2001	91
Lappeenranta 2002	69
Pietari 2003	106
Turku 2004	80
Vologda 2005	154
Kajaani 2006	102
Tver 2007	179
Jyväskylä 2008	118
Sykyvkar 2009	227
Hämeenlinna 2010	109

Suomalaiset tekivät hanke-ehdotuksensa 15.3.2010 mennessä. Suomalaisten hanke-ehdotukset julkaistiin foorumi-sivuilla (www.kultforum.org) sekä käännettiin venäjäksi ja lähetettiin venäläiselle koordinaattorille, joka julkaisi ne kulttuurifoorumin venäjänkielisillä Internet-sivuilla. Muutamia hanke-ehdotuksia otettiin vastaan vielä hakuajan jälkeen.

Alla olevasta taulukosta ilmenee suomalaisten tekemien hanke-ehdotusten jakautuminen aloittain. Suosituimpia aloja olivat tänä vuonna *Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu* (17 hanke-ehdotusta) ja *Poikkitaiteelliset hankkeet* (14), *Lasten- ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus* (13).

Taulukko 2

Vuoden 2010 suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain

Hankkeen ala	Partnerihankenumerot	Yhteensä
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	4,8,38,39,54,65,94	7
Kulttuurihallintojen yhteistyö	3,5,6,7,81,91	6
Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	9,13,28,32,35,42,43,47,51,57,58,63,69,80,86,96,101	17
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus	2,17,19,31,46,48,59,70,71,72,75,92,104	13
Matkailu	1,22,40,77,78,90,105,109	8
Monialaiset koulutushankkeet	15,27,44,53	4
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	10,23,73,74,97,99	6
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	11,12,26,45,64	5
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	18,83	2
Poikkitaiteelliset hankkeet	16,29,30,34,36,41,49,52,55,56,61,62,82,87	14
Sotahistoria	20,33	2
Taide- ja perinnekäsityö	50,79,106,107,108	5
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri	14,21,24,25,37,60,76,85,89,93	10
	Yhteensä	99

Seuraavat taulukot esittävät suomalaisten tekemien hanke-ehdotuksien alueellisen jakautuman. Eniten hanke-ehdotuksia on tullut Etelä-Suomesta ja Länsi-Suomesta.

Taulukko 3

Vuoden 2010 suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain

Suuralue	Partnerihankenumerot	Yhteensä
----------	----------------------	----------

Etelä-Suomi	1, 2, 3, 4, 8, 9,11,12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 23, 25, 29, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 47, 49, 53, 55, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 73, 74, 78, 82, 86, 87, 89, 90, 94, 97, 99,101, 104,105	52
Itä-Suomi	15,17,26,28,42, 46, 54, 57, 70, 71, 72, 75, 77, 83, 92, 93, 109	17
Länsi-Suomi	10, 24, 27, 30, 31, 32, 44, 48, 51, 52, 59, 69, 79, 80, 81, 85, 96,106,107,108	20
Pohjois-Suomi	5, 6, 7, 19 ,21,37, 50, 56, 76, 91	10
	yhteensä	99

Suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset maakunnittain

Maakunta	Hankenumerot	Yhteensä
Etelä-Karjala	53, 55, 73, 74, 86, 97, 99	7
Etelä-Pohjanmaa	30, 31, 32	3
Etelä-Savo	15,17,46, 77, 92, 93, 109	7
Itä-Uusimaa	40	1
Kainuu	26,54	2
Kanta-Häme	8, 9, 16, 23, 33, 35, 58, 87, 94,101,105	11
Keski-Pohjanmaa	19, 56, 76	3
Keski-Suomi	27, 44, 51, 52, 59, 69, 85, 106, 107, 108	10
Kymenlaakso	2, 3, 22, 41, 43, 60, 61, 62, 63, 82	10
Lappi	5, 6, 7, 37	4
Pirkanmaa	10, 24, 48, 79, 80, 81, 96	7
Pohjanmaa		0
Pohjois-Karjala	42, 57	2
Pohjois-Pohjanmaa	21, 50, 91	3
Pohjois-Savo	28, 70, 71, 72, 75, 83	6
Päijät-Häme	20,36	2
Satakunta		0
Uusimaa	1, 4, 13, 14, 18, 25, 29, 34, 38, 39, 45, 47, 49, 65, 78, 90,104	17
Varsinais-Suomi	11,12, 64, 89	4
	Yhteensä	99

Myös venäläiset tekivät hanke-ehdotuksia. Kaikkiaan venäläisten ehdotuksia tuli 10, ja suomalaiset vastasivat niistä kuuteen.

Taulukko 4

Vuoden 2010 venäläisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain ja aloittain

Alue	Hankenumerot	yhteensä
Karjalan tasavalta	95	1
Komin tasavalta	88, 98	2
Leningradin alue	100	1
Mordvan tasavalta	102	1
Novgorodin alue	103	1
Pietari	68,84	2
Tverin alue	66, 67	2
Kaikki yhteensä		10

Hankkeen ala	Hankenumerot	Yhteensä
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	88, 95	2
Kulttuurihallintojen yhteistyö	103	1

Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	84, 98	2
Musiikki, tanssi, äänitaide	102	1
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	100	1
Poikkitaiteelliset hankkeet	66, 88	2
Teatteri-, nukke- ja musiikkiteatteri	67	1
Kaikki yhteensä		10

5.2 Venäläisten tekemät vastaukset

Venäläisten toimijoiden oli mahdollista vastata suomalaisten hanke-ehdotuksiin täyttämällä vastauslomake kevään 2010 aikana. Yhteensä saatiin 246 vastausta 110 taholta ¹.

Seuraavassa taulukossa on esiteltyä venäläisiltä saadut vastaukset alueittain.

Taulukko 5

Venäläisten vastaukset alueittain

Venäjän alue	Hankenumerot	Vastaukset yht.	Vastausorganisaatioiden määrä
Vologdan alue	8g, 11b, 49f, 50a, 56	5	4
Krasnojarskin aluepiiri	48	1	1
Jaroslavlın alue	16,17,22a, 22b, 31,36,41,45b, 52,59a, 59b, 69, 70a, 70b	14	6
Karjalan Tasavalta	2a, 4,6a, 8c, 8d, 8e, 12c, 14,15a, 17b, 17c, 23b, 23c, 24b, 25,26b, 28b, 29,34b, 37, 39a, 39b, 39c, 41c, 42a, 43a, 43c, 45a, 47c, 49b, 49c, 49d, 49e, 54c, 54e, 55b, 65a, 65b, 74b, 75a, 75b, 76a, 79c, 79d, 83c, 86b, 91a	47	21
Komin Tasavalta	8b, 12b, 18b, 23a, 23d, 24,32c, 41b, 41d, 49a, 50b, 50c, 54b, 55a, 55c, 62,70c, 79a, 83b	19	13
Leningradin alue	5b,10,12f, 26c, 27, 28, 45c, 54f, 55d, 72, 73f, 78e,78f, 78g, 79f, 96	16	10
Hanti-Mansian autonominen piirikunta	107	1	1
Jamalin Nenetsian autonominen piirikunta	106	1	1
Moskova	34a	1	1
Murmanskin alue	7,9b,9c,11f,11g,12g,12h,17d,23j,23k,23l,24d, 26d,26e,45d,55h,58b,59c,73e,74e,79h, 91d,91e,91f	24	7
Novgorodin alue	8f, 11e,19, 23h, 27b, 30a, 30b, 31b, 31d, 32b, 36b, 39e, 44, 53, 54a, 54d, 64, 79b, 79g, 83, 90a, 90b, 91b	23	12

¹ Jotkut venäläiset organisaatiot tai toimijat vastasivat useisiin hanke-ehdotuksiin.

Pietari	2b, 3a, 3c, 8h, 9a, 11d, 12e, 13, 15b, 15d, 21, 23e, 23f, 23g, 23i, 24c, 30c, 31c, 32a, 33, 34c, 34d, 34e, 35a, 35b, 36d, 36e, 36f, 39d, 41e, 42b, 42c, 45e, 47b, 49g, 49i, 51, 55e, 55f, 55g, 55i, 57, 61, 63, 65c, 71, 73a, 73c, 73d, 74a, 74d, 77a, 78a, 78b, 78c, 78d, 80, 82a, 82b, 86a, 87, 90c, 91g, 93, 94, 97a, 97c, 101	68	25
Pietari, Moskova	3b, 5a, 6b, 10b, 15c, 36c, 43b, 47a, 49h, 69b, 73b, 74c, 76b, 77b, 79e, 91c	16	1
Smolenskin alue	26a	1	1
Tjumenin alue	108	1	1
Tverin alue	8a, 11a, 11c, 12a, 12d, 18a, 39f, 58a	8	5
Yhteensä		246	110

Tänä vuonna uusina alueina kulttuurifoorumin partnerihakuun osallistuivat Luoteis-Venäjän alueiden lisäksi myös Tjumenin alue, Krasnojarskin alue, Hanti-Mansin autonominen piirikunta sekä Smolenskin alue.

Taulukko 6
Venäläisten partnereiden vastaukset aloittain

Hankkeen ala	Hankkeet	Yhteensä
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	4,8,39,54,65, 94	25
Kulttuurihallintojen yhteistyö	3,5,6,7,91,103	15
Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	9,13,28,32,35,42,43,47,51,57,58, 63,69,80, 86,96,101	32
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet	2,17,19,31,48,59,70,71,72,75	22
Matkailu	22,77,78,90	14
Monialaiset koulutushankkeet	15,27,44,53	8
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	10,23,73,74,97	27
Musiikki, tanssi ja äänitaide	11,12,26,45,64	26
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	18,83	5
Poikkitaiteelliset hankkeet	16,29,30,34,36,41,49,52,55,56,61,62, 82, 87	46
Sotahistoria	33	1
Taide- ja perinnekäsityö	50,79,106,107,108	14
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri	14,21,24,25,37,76,93	11
Kaikki yhteensä		246

Venäläisiä partnereita eniten kiinnostivat poikkitaiteelliset hankkeet; kuvataide-, elokuva- ja muotoilualan hankkeet, museoalan hankkeet, musiikki-, tanssi- ja äänitaidealan hankkeet sekä kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö –hankkeet.

Koska hankevastauksia tuli niinkin paljon, vaati tämän vuoden partnerihaku enemmän yhteydenottoja ja tiedusteluja koskien suomalaisten venäläisiä partnereita. Monet suomalaiset partnerit saivat hanke-ehdotukseensa jopa yli 10 vastausta venäläisiltä

toimijoilta. Kevään ja kesän aikana lähes jokaista suomalaista partneria lähestyttiin henkilökohtaisesti sähköpostitse tai puhelimitse ja pyydettiin valitsemaan vastanneista venäläisistä organisaatioista sellaisia, joiden kanssa mahdollisen yhteistyön käynnistyminen kulttuurifoorumissa olisi realistista.

6. Hämeenlinnan foorumin osallistujat

Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin 5.–8.10.2010 osallistui yhteensä **327** henkilöä, joista **170** oli suomalaisia ja **157** venäläisiä.

Suomalaisten osallistujien ilmoittautumisten vastaanottamisesta vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Osallistujille tarjottuun peruspakettiin (145 €) sisältyi osallistuminen foorumiin 6.-7.10., materiaalimaksu, kahden päivän ateriat (2xlounas ja 2xiltapäiväkahvit), oheisohjelmat, iltaohjelmat sekä opastettu kaupunkikiertoajelu. Lisämaksusta osallistujille tarjottiin illallinen hotellissa 5.10.

Viimeinen ilmoittautumispäivä foorumiin oli 31.7.2010, mutta ilmoittautumisia otettiin vastaan vielä elokuussakin, niin kauan kun paikkoja riitti.

Majoitus- ja matkajärjestelyistä jokainen suomalainen foorumiosallistuja vastasi itse. Kulttuurifoorumin ajaksi Suomi-Venäjä-Seura varasi majoituskiintiön Hämeenlinnan Sokos Hotel Vaakunasta, joka sijaitsee kaupungin keskustassa lähellä tapahtumapaikkaa Kulttuuri- ja kongressikeskus Verkatehdasta. Osallistujilla oli mahdollisuus varata majoitus suoraan Sokos Hotel Vaakunan myyntipalvelusta 5.9.2010 saakka. Varatessa piti mainita Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi.

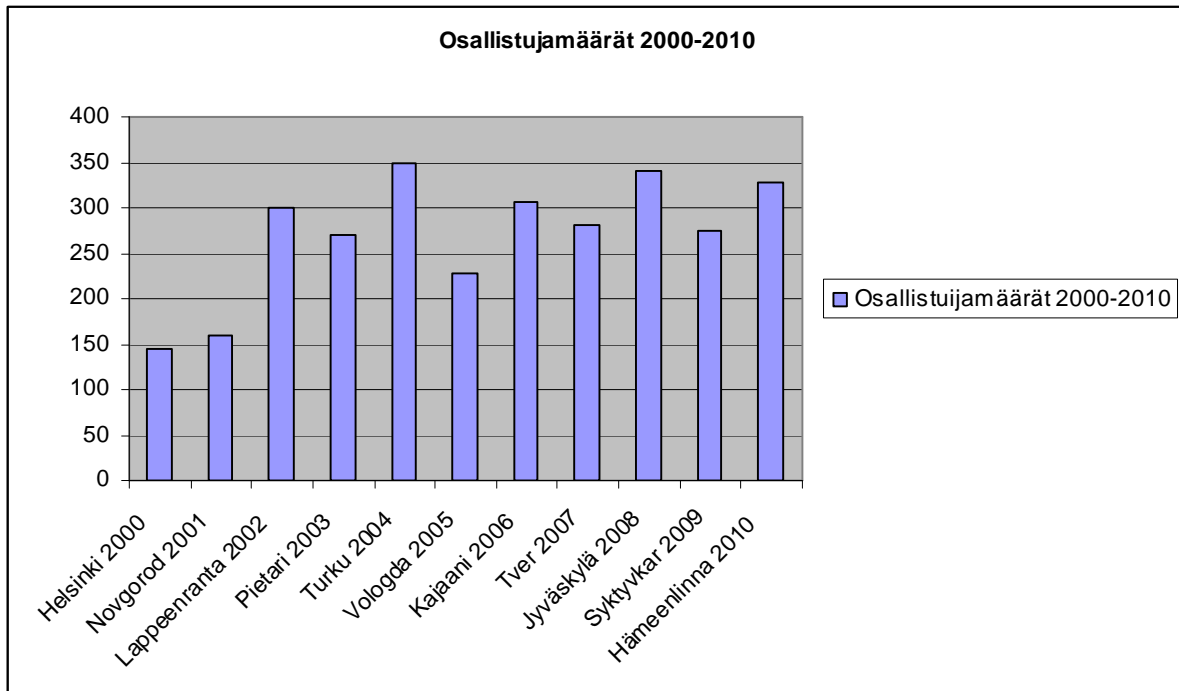
Lopulliset foorumin partneriparit muodostuivat elokuun alkuun mennessä. Venäjältä osallistujiksi kutsuttiin sellaisia hanke-ehdotuksiin vastanneita venäläisiä partnereita, joita suomalaiset partnerit olivat valinneet partnereiksi. Partnereiden lisäksi foorumiin osallistui kutsuvieraita niin valtion kuin eri alueidenkin hallinnosta. Venäläisten majoitus- ja ruokailujärjestelyistä vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Venäläiset osallistujat majoittuivat Sokos Hotel Vaakunassa ja Hämeenlinna Cumuluksessa. Venäläisten matkakuluista vastasi venäläinen osapuoli. Venäläisiltä osallistujilta perittiin foorumissa 100 €/hlö osallistujamaksun.

Taulukossa 7 ja kuviossa 1 on kuvattuna kulttuurifoorumin osallistujamäärien kehitys. Hämeenlinnan foorumiin osallistui 327 henkilöä. Eniten osallistujia oli Turun foorumissa vuonna 2004 – 350 henkilöä.

Taulukko 7
Kulttuurifoorumien osallistujamäärät vuosina 2000–2010

Foorumi	Osallistujamäärät 2000–2010
Helsinki 2000	144
Novgorod 2001	159
Lappeenranta 2002	300
Pietari 2003	270
Turku 2004	350
Vologda 2005	227
Kajaani 2006	307
Tver 2007	280

Jyväskylä 2008	340
Sykytyvkar 2009	274
Hämeenlinna 2010	327

Seuraavissa taulukoissa on eriteltyä suomalaisten ja venäläisten osallistujien roolit Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa. Molempien maiden osalta partnerit olivat suurin osallistujaryhmä.

Taulukko 8

Suomalaisten osallistujien rooli Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa

Rooli	Yhteensä
Partneri	93
Alustaja	8
Järjestäjä (SVS)	8
Partneritulkki	2
Tulkki	4
Tiedottaja	2
Suomalaisen työryhmän jäsen	11
Muu osallistuja	42
Yhteensä	170

Venäläisten osallistujien rooli Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa

Rooli	Yhteensä
Partneri	109
Alustaja	8
Järjestäjä	3
Venäläisen työryhmän jäsen	8
Partneritulkki	11
Tulkki	2
Muut osallistajat	16
Yhteensä	157

7. Hämeenlinnan kulttuurifoorumin yleisohjelma²

Osa suomalaisista foorumiosallistujista saapui Hämeenlinnaan jo tiistaina 5.10. Loput suomalaisista saapuivat keskiviikkopäivän 6.10. aikana. Venäläiset osallistujat tulivat Hämeenlinnaan tiistai-iltana 5.10.

Venäläisten osallistujien rekisteröityminen kulttuurifoorumiin tapahtui illalla 5.10. hotelleissa, ja suomalaisten aamulla 6.10. Verkatehtaalla.

7.1 Avajaisistunto

Avajaisistunnon puheenjohtajina toimivat venäläisen foorumitoiminnan pääkoordinaattori, venäläisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja Juri Šubin sekä suomalaisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston ylläjohtaja Riitta Kaivosoja.

Ensimmäisen puheenvuoron käytti opetus- ja kulttuuriministeri Stefan Wallin, joka puheensa aluksi esitti Tasavallan presidentti Tarja Halosen tervehdyksen. Seuraavaksi kuultiin Venäjän kulttuuriministeri Aleksandr Avdejevin puheenvuoron. Ministeri Avdejev luki Venäjän presidentti D. Medvedjevin tervehdyksen foorumin osallistujille.

Hämeenlinnan kaupunginjohtaja Tapani Hellstén toivotti osallistujat lämpimästi tervetulleiksi Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin isäntien puolesta ja kertoi Verkatehtaan historiasta. Tämän jälkeen tervehdyksensä esitti Venäjän federaation luoteisen liittovaltiopiirin presidentin täysvaltaisen edustajan neuvonantaja Jevgeni Makarov.

Foorumin pääteemaa Taide- ja kulttuurikasvatus sekä luovan talouden kehitys käsiteltiin ensimmäistä kertaa vuorokeskustelujen kautta. Luova talous -teemasta keskustelivat tohtori Tarja Cronberg ja Venäjän taidehistorian valtiollisen instituutin varajohtaja, tohtori Nikolai Hrenov. Keskustelun moderaattorina toimi opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Anna-Maija Martinen.

7.2 Teemaseminaari kirjastoalan yhteistyöstä

Kulttuurifoorumin toisena päivänä 7.10. klo 9.30–16.30 järjestettiin teemaseminaari kirjastoalan yhteistyöstä Suomen ja Venäjän välillä. Teemaseminaarissa pohdittiin mm. kirjastoalan kansallisia linjauksia ja kirjastopolitiikkaa Suomessa ja Venäjällä, digitaalisia kirjastohankkeita sekä kuultiin käytännön esimerkkejä kirjastoalan yhteistyöstä.

Seminaarin puheenjohtajina toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Hannu Sulin ja Venäjän kulttuuriministeriön kirjasto- ja arkistoyksikön johtaja Tatjana Manilova. Puheenjohtajat avasivat seminaarin, jonka jälkeen kukin piti alustuksen maansa kirjastoalan kansallisista linjauksista ja valtion kirjastopolitiikasta.

² Hämeenlinnan kulttuurifoorumin ohjelma osoitteessa <http://www.kultforum.org/hameenlinna2010/ohjelma.html>

Seuraava aihe käsitteli kansallisia digitaalisia kirjastohankkeita ja digitalisointia, joista puheenvuoroa käyttivät pääsihteeri Minna Karvonen opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja Venäjän valtiollisen kirjaston pääjohtaja Aleksandr Vislyi. Tämän jälkeen käsiteltiin IFLA:n konferenssia (The International Federation of Library Associations and Institutions), joka järjestetään vuonna 2012 Suomessa. Aiheesta kertoi Suomen kirjastoseuran toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä.

Lounaan jälkeen Best practices – käytännön esimerkkejä -osiossa kuultiin mm. Kajaanin ja Oulun kaupunginkirjasto-maakuntakirjaston ja Novgorodin lasten ja nuorten kirjastokeskuksen sekä Kontupohjan piirin keskuskirjaston kokemuksista yhteistyöstä; Celia – näkövammaisten kirjaston ja Komin tasavallan Lui Brailin näkövammaisten erikoiskirjaston yhteistyösunnitelmista. Udmurtian kulttuuri-, paino- ja tiedotusministeri N. Sobina kertoi puolestaan Udmurtian tasavallan kansalliskirjaston Udmurtian kirja - digitaalinen kirjasto -hankkeesta ja tasavallan valmiudesta kirjasto- ja kirjallisuusyhteistyöhön suomalais-ugrilaisella alalla.

Seminaarin päätteeksi oli tutustumiskäynti Hämeenlinnan kirjastoon.

Kirjastoalan teemaseminaari oli onnistunut avaus Suomen ja Venäjän kirjastohallintojen yhteistyölle. Puheenjohtajien alustuksissa nousi esille useita yhteisiä kehittämishankkeita, joista osapuolet voivat vaihtaa kokemuksiaan. Kulttuurifoorumi tarjoaa yhteistyön jatkamiselle erinomaiset toimintapuitteet, koska mukaan saadaan myös käytännön kehittämishankkeita partneritoiminnan kautta. Teemaseminaarin yhteydessä sovittiin puheenjohtajien kesken kirjastohallinnon yhteistyön jatkamisesta ja foorumitoiminnan hyödyntämisestä tässä yhteydessä sekä hanketoiminnassa.

7.3 Alakohtaiset seminaarit

Foorumin avajaisistunnon jälkeen alkoivat rinnakkaiset tapahtumat, jotka koostuivat alakohtaisista seminaareista ja partnerineuvotteluista (kts. kohta 7.4). Alakohtaiset seminaarit järjestettiin keskiviikkona 6.10. klo 14.00–17.30 ja torstaina 7.10. klo 9.00–12.00.

Alakohtaisia seminaareja järjestettiin kahden päivän aikana yhteensä seitsemän. Seminaarit pidettiin seuraavista aihekokonaisuuksista: *Musiikki, tanssitaide ja teatteri; Matkailu; Museoala, perinnekulttuuri, historia; Visuaaliset taiteet (kuvataiteet, elokuva, muotoilu, käsityöt); Koulutushankkeet ja kulttuurihallinto; Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidehankkeet sekä seminaari Linnasta linnaan –hankkeesta*. Alakohtaisten seminaarien tarkoituksena on antaa partnereille mahdollisuus tutustua alansa muihin alkaviin tai menossa oleviin hankkeisiin sekä tarjota tilaisuus solmia uusia suhteita ja mahdollisesti laajentaa yhteistyötä. Seminaareissa perehdytään alustusten kautta kunkin alan ajankohtaisiin kysymyksiin ja partnerit esitelevät lyhyesti omia yhteistyöhankkeitaan.

Lisäksi ensimmäisenä päivänä kokoontui *Linnasta linnaan* – hankkeen seminaari. Linnasta linnaan -yhteistyöhankkeella luodaan Suomessa ja Venäjällä sijaitsevien linna- ja linnoituspaikkakuntien välille kulttuurimatkailuverkosto. Hankkeen tarkoituksena on edistää kulttuurihistorian ja kulttuuriperinnön tuntemusta ja tukea matkailuelinkeinojen kehittymistä Suomessa ja Venäjän lähialueella. Hanke lähti liikkeelle Museoviraston tuolloisen pääjohtajan Henrik Liliuksen aloitteesta vuonna 2001 Novgorodin kulttuurifoorumissa ja se on yksi merkittävä saavutus suomalais-venäläisessä kulttuurifoorumityössä.

Linnasta linnaan -hankkeelle myönnettiin marraskuussa 2010 Kaakkois-Suomi-Venäjä ENPI CBC 2007-2013 -ohjelmasta yli 1 M € hankerahoitus.

Alla olevassa taulukossa on esitelty seminaariryhmäjako hankenumeroittain.

Taulukko 9

Alakohtaisten seminaarien jako

Seminaarin nimi	Hankkeiden numerot	Hankkeiden määrä
Musiikki, tanssitaide ja teatteri	11, 12, 21, 24, 25, 45, 62, 64, 93	9
Matkailu	55, 61, 77, 82, 87, 90, 105, 109	8
Museoala, perinnekulttuuri, historia	10, 23, 30, 73, 74, 97, 100	7
Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidehankkeet	2, 19, 31, 48, 59, 71, 72, 75, 83, 92	10
Visuaaliset taiteet (kuvataiteet, elokuva, muotoilu, käsityö)	8, 9, 13, 28, 29, 32, 35, 42, 47, 50, 57, 58, 63, 69, 79, 80, 96, 101, 107, 108	20
Koulutushankkeet ja kulttuurihallinto	3, 5, 6, 7, 16, 18, 27, 34, 36, 49, 53, 56, 66, 91, 103	15
Linnasta linnaan	78	1

7.4 Partnerineuvottelut foorumissa

Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumitoiminnan perusajatuksena on alusta asti ollut edistää suomalaisten ja venäläisten ruohonjuuritason toimijoiden yhteistyötä. Tämän tavoitteen keskeisenä toteuttamisvälineenä ovat partnerihaku ja kulttuurifoorumissa järjestettävät partnerineuvottelut.

Kahden päivän ajan partnerit neuvottelivat hankkeistaan tulkin välityksellä. Vuoden 2010 partnerihankkeet ovat luetettavissa osoitteessa <http://www.kultforum.org/hankkeet/2010.html>.

Foorumissa oli tarkoitus neuvotella 75 hankkeesta, jotka sisälsivät yhteensä 127 projektia (neuvottelua). Suomesta neuvotteluihin saapui 93 ja Venäjältä 109 partneria neuvottelemaan yhteistyöhankkeesta.

Taulukossa 10 on esitelty partneriprosessin luvut vaihe vaiheelta hanke-ehdotusten teosta toteutuneisiin hankkeisiin asti.

Taulukko 10

Toteutuneet hankkeet ja neuvottelut foorumissa

Hanke-ehdotusten määrä	109
Hankevastausten määrä	249
Hankkeet, joista oli tarkoitus neuvotella Hämeenlinnassa	75
Hankkeet, joista neuvoteltiin Hämeenlinnassa	71
Projektit, joista oli tarkoitus neuvotella Hämeenlinnassa	127
Projektit, joista neuvoteltiin Hämeenlinnassa	122

Taulukossa 11 on nähtävillä, että foorumissa toteutuneista 71 hankkeesta 37 (52 %) on jatkoa aikaisemmin alkaneelle yhteistyölle, ja 34 (48 %) on uutta yhteistyötä. Tämä kertoo siitä, että jo aikaisemmin toisensa löytäneet partnerit haluavat osallistua foorumiin uudestaan ja jatkaa yhteistyönsä kehittämistä. Myös kiinnostus uusien partnereiden

etsimiseen kulttuurifoorumin kautta on suuri. Tämän perusteella voidaan todeta, että kulttuurifoorumi palvelee sekä uusia että vanhoja asiakkaita / kulttuurisektorin toimijoita.

Taulukko 11

Vanha/uusi yhteistyö toteutuneista hankkeista foorumissa

	hankkeet
Vanha yhteistyö	37 (52 %)
Uusi yhteistyö	34 (48 %)
	71

Seuraavassa taulukossa on nähtävillä toteutuneet hankeneuvottelut aloittain. Eniten neuvotteluja käytiin seuraavilla aloilla: kuvataiteet, elokuva ja muotoilu; lasten ja nuorten hankkeet sekä poikkitaiteelliset hankkeet.

Taulukko 12

Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa toteutuneet hankkeet aloittain

Hankkeen ala	Hankkeet	Yhteensä
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	8, 39, 54, 65, 88, 94	6
Kulttuurihallintojen yhteistyö	3, 5, 6, 7, 91, 103	6
Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	9, 28, 32, 35, 42, 47, 57, 58, 63, 69, 80, 96, 101	13
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet	2, 19, 31, 48, 59, 71, 72, 75, 92	9
Matkailu	77, 78, 105, 109	4
Monialaiset koulutushankkeet	15, 27, 53	3
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	10, 23, 73, 74, 97	5
Musiikki, tanssi ja äänitaide	11, 12, 45, 64	4
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	18, 83, 100	3
Poikkitaiteelliset hankkeet	29, 30, 34, 36, 49, 55, 56, 66, 87	9
Taide- ja perinnekäsityö	50, 79, 107, 108	4
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri	21, 24, 25, 93	4
Kaikki yhteensä		71

Taulukoissa 13 ja 14 nähdään Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin osallistuneiden partnereiden määrä alueittain Suomesta ja Venäjältä.

Taulukko 13

Suomalaiset partnerit Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa suuralueittain

Suuralue	Hankenumerot	Yhteensä
Etelä-Suomi	2, 3, 8, 9, 11, 12, 18, 19, 23, 25, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 45, 49, 53, 55, 58, 64, 65, 66, 73, 74, 78, 79, 87, 88, 94, 97, 101, 105,	48
Itä-Suomi	15, 28, 42, 54, 57, 71, 72, 75, 77, 83, 92, 93, 100, 103, 109	18
Länsi-Suomi	10, 24, 27, 30, 31, 32, 48, 59, 69, 79, 80, 96, 107, 108	14
Pohjois-Suomi	5, 7, 19, 21, 47, 50, 54, 56, 91	13
Yhteensä		93

Taulukko 14**Venäläiset partnerit Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa alueittain**

Venäjän alue	Hankennumero	Yhteensä
Hanti-Mansian autonominen piirikunta	107	1
Jaroslavlın alue	59, 69	2
Karjalan tasavalta	4, 6, 8, 15, 23, 24, 25, 28, 29, 39, 42, 47, 49, 54, 55, 65, 74, 75, 79, 83, 91, 92, 109	21
Komin tasavalta	12, 32, 50, 55, 62, 79, 88	9
Krasnojarskin aluepiiri	48	1
Leningradin alue	10, 27, 55, 73, 78, 79, 96, 100	10
Murmanskin alue	7, 9, 11, 55, 79	4
Novgorodin alue	8, 11, 19, 27, 30, 31, 32, 39, 53, 54, 64, 79, 103	14
Pietari, Moskova	36, 49, 69, 77, 79	1
Pietarin kaupunki	2, 3, 13, 15, 21, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 39, 42, 45, 49, 55, 57, 61, 63, 65, 71, 73, 78, 80, 82, 87, 93, 94, 97, 101	34
Tjumenin alue	108	1
Tverin alue	11, 18, 39, 58, 66, 105	9
Vologdan alue	11, 56	2
Yhteensä		109

7.4.1 Neuvottelujen tulokset

Tietoa neuvottelujen tuloksista kerättiin tuloslomakkeilla, jotka jaettiin kaikille osallistujille muun materiaalin mukana. Tavoitteena oli että sekä suomalainen että venäläinen osapuoli täyttävät oman tuloslomakkeen neuvottelujen jälkeen. Mikäli partneri ei ehtinyt täyttää lomaketta foorumissa, se on ollut mahdollista tehdä foorumin jälkeen sähköisessä muodossa. Suomalaisten täyttämät tuloslomakkeet vietiin kulttuurifoorumin Internet-sivuille. Venäläisten täyttämät lomakkeet käännettiin suomeksi ja myös siirrettiin verkkoon. Venäläisten lomakkeet sekä suomalaisten venäjäksi käännetty lomakkeet lähetettiin myös venäläisille kulttuurifoorumi-koordinaatioille linkitettäväksi venäläisille Internet-sivuille.

Suomalaisilta toimijoilta saatiin 67 tuloslomaketta ja venäläisiltä 89, eli yhteensä kerättiin 159 tuloslomaketta. Molemmat tai ainakin toinen tuloslomakkeista saatiin yhteensä 104 (85 %) neuvottelusta 122:sta foorumissa pidetystä neuvottelusta. Tuloslomakkeita ei ole palautettu 18 (15 %) neuvottelun kohdalta, joiden voidaan kuitenkin olettaa toteutuneen, joten tarkempaa analyysiä niistä on mahdotonta tehdä.

Oheisessa taulukossa on eritelty partnerineuvotteluiden tulokset. Saaduista tuloslomakkeista käy ilmi, että suurin osa käydyistä neuvotteluista (56) johti konkreettisiin toimenpiteisiin tai projektin jatkosuunnitteluun. Neljäkymmenenkolmen neuvottelun osalta 104:sta yhteistyö toteutuu, mikäli hankkeelle löytyy rahoitus. Kolmen projektin osalta neuvottelut eivät tuottaneet tulosta.

Taulukko 15**Neuvottelujen tulokset**

	Projektin numero	Yhteensä	%
Neuvottelu, josta seurasi konkreettista yhteistyötä tai aikomus tehdä yhteistyötä	6a, 7, 8c, 8d, 8e, 9b, 10, 11b, 11e, 11g, 12b, 15d, 18, 21,	56	54 %

	27a, 27b, 28b, 30b, 34c, 34d, 36d, 36f, 39c, 39d, 39f, 42b, 42c, 49b, 49i, 50b, 50c, 54a, 54c, 55b, 55f, 55g, 56, 57, 58, 59a, 64, 65c, 71, 73f, 73d, 74b, 75a, 80, 87, 88, 91, 103, 105, uusi neuvottelu 1		
Yhteistyö toteutuu, jos rahoitus järjestyy	2b, 3a, 11a, 11b, 11f, 15b, 19, 23b, 24b, 25a, 29a, 30a, 32b, 35a, 36c, 39e, 42a, 45e, 48, 49g, 54e, 55a-i, 55c, 65a-c, 69a, 69b, 73a, 77a, 79a-h, 79b, 83c, 93, 94, 96, 97a, b, c, 101, uusi neuvottelu 2, (30-31 uusi), (19 uusi)	43	41 %
Neuvottelut eivät tuottaneet konkreettista tulosta	54d, 77b, 79c	3	3 %
Uusi hanke (neuvottelusta on sovittu vasta foorumissa)	uusi neuvottelu 1, uusi neuvottelu 2, 19 (uusi), 30–31 (uusi)	4	
Toteutuneet neuvottelut yhteensä		104	100 %
Neuvottelut eivät toteutuneet lainkaan	4a, 13, 61, 62, 82a, 82b	6	5 %
Ei neuvoteltu foorumissa, mutta yhteistyö jatkuu	96	1	1 %
Neuvottelut, joista ei ole saatu tuloslomaketta	15a, 30c, 31b, 31c, 32a, 32c, 34e, 47c, 49h, 53, 55d, 61, 65b, 92, 100, 109	18	15 %

Konkreettisina esimerkkeinä foorumissa sovitusta yhteistyöstä voidaan mainita:

- Suomen Visiotalo Oy ja Kirovin kaupungin kulttuuripalatsi sopivat kulttuurinvaihtonäyttelyiden, lyhytelokuva- ja valokuvanäyttelyiden sekä yleisöluentojen järjestämisestä kummankin partnerin kotikaupungissa, Venäjän puolella vuonna 2011 ja Suomessa 2012. Osapuolet päätyivät neuvotteluissaan siihen, että näyttelyaiheena voi olla esim. molempien maiden ja alueiden (Kirovski ja Kuolan niemimaa sekä Hämeenlinna ja Häme) luonto, rakennettu ympäristö, vesistöt sekä matkailuun liittyvät aiheet.
- Loimaan seudun musiikkiopisto jatkavat yhteistyötä Tverin M.P.Musorgskin musiikkiopiston kanssa. Vuonna 2011 Tverissä järjestetään kolmas suomalais-venäläisen kamarimuusikin festivaali, jonka puiteissa toteutetaan työpajoja, tveriläis-loimaalaisen kamaariorkesterin konsertteja sekä opetus- ja esiintymiskokemusten vaihtoa. Loimaan seudun musiikkiopisto neuvotteli myös Vologdan alueen musiikkiopiston, Veliky Novgorodin Rahmaninovin sinfoniaorkesterin sekä Kirovin kulttuuripalatsin kanssa yhteisistä konserteista.
- Oravasaaren koulu ja Jaroslavlin Lasten taidekoulu nro 4 aloittavat koulujen välisen kulttuurivaihtoprojektin, jossa lapset tutustuvat vieraaseen kulttuuriin kansansatujen ja tarinoiden kautta. Tarinat kuvitetaan ja töistä koostetaan kirja. Projektiin osallittuu myös Borkin kylän lasten taidekoulu.
- Hämeenlinnalainen Tawastia Group ja pietarilainen Svoi v gorode Oy-konserni ovat sopineet Venäläinen keittiö -teemapäivien järjestämisestä suomalaisen partnerin ravintolassa tammikuussa 2011. Osapuolet keskustelivat myös mahdollisuudesta järjestää Suomainen keittiö -teemapäivät venäläisen partnerin ravintolassa, jossa olisi esillä myös suomalaisen kulttuurin taidenäyttely.

– Etelä-Savon taidetoimikunta ja Nukketeatteri ”Kukoljnji format” neuvottelivat yhteistyöstä, jonka toiveena on tehdä esitys, jota esitetään linnoissa. Lähtökohtana on Topeliuksen Turun linnan Vanha henki, mutta tarinaan olisi tarkoitus nivoa oikeita Suomen ja Venäjän välillä tapahtuneita asioita. Rahoitusmahdollisuuksia tutkitaan.

– Jyväskylän taiteilijaseuran Panu Koskimies ja Pertti Karjalainen sekä Venäjän taiteilijaliiton Jaroslavl'n osaston Vladimir Litvinov sopivat kolmen taiteilijan yhteisnäyttelyn pitämisestä Venäjän taiteilijaliiton Pietarin osaston näyttelysalissa lokakuussa 2011. Näyttelyn vieminen Jaroslavl'iin on marraskuussa 2011 ja näyttelyn järjestäminen Suomessa olisi vuonna 2012.

7.5 Päätösistunto

Rinnakkaisten ohjelmien päätyttyä kokoonnuttiin torstaina 7.10.10 klo 17.00 päätösistuntoon. Päätösistunnon puheenjohtajat Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja Juri Šubin ja Suomi-Venäjä-Seuran pääsihteeri Merja Hannus kertoivat lyhyesti suomalaisen ja venäläisen foorumityöryhmän yhteiskokouksen päätöksistä. Yhteiskokouksessa 6.10.10 päätettiin, että seuraava kahdestoista kulttuurifoorumi järjestetään Venäjällä Mordvan tasavallan pääkaupungissa Saranskissa 5.-9.10.2011.

Puheenjohtajien puheenvuoron jälkeen nähtiin kulttuuriesitys Local Layers, joka on Hämeenlinnan ja Tverin nuorten yhteisprojektin tulos.

Avajaisistunnon tapaan päätösistunnossa oli kolme vuorokeskustelua. Keskustelijoina olivat maidemme ulkoministeriöiden, parlamentin sekä kuvataiteen ja musiikkialan edustajat. Keskustelun moderaattorina toimi johtaja Paula Tuomikoski. Kuvataide- ja musiikkikasvatuksesta keskustelivat Novgorodin lasten taidekoulun johtaja Oleg Vasiljev, Hämeenlinnan Aimo-kuvataidekoulun rehtori Pekka Lehtimäki sekä Venäjän Gnesinin musiikkiakatemian vararehtori Dina Kirnarskaja.

Seuraavassa keskustelussa kulttuurin ja ulkosuhteiden vuorovaikutusta pohtivat Suomen ulkoasiainministeriön Itäosaston osastonpäällikkö Nina Vaskunlahti ja Venäjän ulkoasiainministeriön Humanitaarisen työn ja ihmisoikeuksien osaston varajohtaja Mihail Horev.

Kulttuurin ja politiikan roolista keskustelivat Venäjän duuman kulttuurikomitean varapuheenjohtaja Aleksandr Tjagunov ja Suomen eduskunnan sivistysvaliokunnan varapuheenjohtaja Tuomo Hänninen.

7.6 Iltaohjelmat

Iltaohjelmat luovat puitteet vapaamuotoiselle kanssakäymiselle osallistujien kesken. Iltaohjelmassa olivat isäntien järjestämät vastaanotot kulttuuriohjelmineen. Ensimmäisenä iltana 6.10. foorumin osallistujille ja kaupunkilaisille järjestettiin monitaiteinen Sibelius-fantasia -esitys Hämeenlinnan torin kirkkopuistossa. Musiikin lisäksi esityksessä oli mukana lähes 150 kuorolaulajaa ja 40 tanssijaa. Lisäksi esitys rakentui pitkälti valoelementteihin, joilla kirkkopuiston arkkitehtuuri, luonnon elementit ja teoksen koreografia kävivät vuoropuhelua. Esityksen jälkeen oli Hämeenlinnan kaupungin järjestämä iltavastaanotto foorumin osallistujille Raatihuoneella.

Foorumin toisena päivänä torstaina 7.10. oli Hämeenlinnan kaupungin järjestämä iltavastaanotto Hämeen keskiaikaisessa linnassa.

7.7 Oheisohjelma

Neuvottelujen ja seminaarien välillä osallistujilla oli mahdollisuus tutustua Hämeenlinnan nähtävyyksiin kaupunkikiertoajeluilla sekä näyttelyihin. Verkatehtaan tiloissa oli esillä Hämeen matkailun, Suomen nuorisokeskusten ja Lärkkulla kansanopiston esittelypöytä, Hämeenlinnan kameraseuran ja Tverin alueellisen kansantaiteen talon taiteilijoiden yhteisvalokuvanäyttely, sekä Lapinlahden kuvataidelukion ja Petroskoin taidekoulu nro 1 yhteisvalokuvanäyttely aiheesta "Opiskelijaelämää".

Lisäksi foorumiosallistujia kutsuttiin tutustumaan Hämeen linnassa esillä olleisiin Ajaton aarre –hopeanäyttelyyn ja Suomettunut Suomi –näyttelyyn sekä Pietarin alueen orpolasten kuvataidenäyttelyyn.

8. Foorumin käänös- ja tulkkaustehtävät

8.1 Käänöstehtävät

Kolmannesta Lappeenrannan suomalais-venäläisestä kulttuurifoorumista lähtien partnerilomakkeiden käänöstehtävät on toteutettu yhteistyössä suomalaisten ja venäläisten yliopistojen kanssa. Vuonna 2010 Karjalan tasavallan Petroskoin valtiollisen yliopiston suomen kielen ja kulttuurin opiskelijat ja lehtori osallistuivat foorumin käänösten tekemiseen.

Opiskelijoiden tehtävänä oli kääntää ensin suomalaisten tekemiä partneriehdotuksia venäjäksi ja sen jälkeen venäläisten tekemiä vastauksia suomeksi.

Käänöksiä tekivät 12 opiskelijäkääntäjää ja käänökset tarkisti yliopiston lehtori, Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori ja korkeakouluharjoittelijat. Hanke-ehdotuksien ja vastauksien runsaasta määrästä johtuen Suomi-Venäjän-Seuran projektikoordinaattori ja korkeakouluharjoittelijat tekivät osan käänöksistä.

8.2 Tulkkaustehtävät

Kulttuurifoorumin avajais- ja päätösistunnot sekä Kirjastoalan teemaseminaari tulkattiin simultaanisesti. Simultaanitulkkeina toimivat Jevgeni Bogdanov, Pavel Leskinen, Toivo Tupin ja Andrei Tsinovski.

Alakohtaisissa seminaariryhmissä tulkkeina toimivat Mirja Kempainen, Pavel Leskinen, Toivo Tupin, Jevgeni Bogdanov, Julia Marfitsina sekä Aleksei Tsykarev.

Partnerineuvottelutulkkeina toimivat Karjalan tasavallan valtiollisen yliopiston 11 suomen kielen ja kulttuurin opiskelijaa sekä yksi opiskelijatulkki Tampereen yliopistosta ja yksi Jyväskylän yliopistosta. Opiskelijatulkit Petroskoista olivat Anna Zvezdina, Yuri Kaulio, Aleksandra Kurhinen, Olga Kucherenko, Alexandra Mishchenkova, Mariya Revyako, Eila Rinne, Evgenia Fofanova, Tatjana Kharlamova, Anastasia Shelyagovskaya, Julia

Jakovleva sekä Leena Fedotov Tampereen yliopistosta ja Liisa Hujala Jyväskylän yliopistosta.

9. Foorumin tiedotus

9.1 Suomenkielinen tiedottaminen

Partnerihausta tiedottaminen talvella 2010

Kulttuurifoorumista tiedottaminen perustuu eri verkostojen hyödyntämiseen. Suomi-Venäjä-Seura laati partnerihausta tiedotteet, joita lähetettiin vuoden alusta. Tiedotteita lähetettiin niin kirjeitse kuin sähköpostitsekin hyödyntäen foorumitoiminnan yhteyshenkilöitä sekä Venäjä-toiminnan, kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavia. Tiedotteet jakautuivat yleistiedotteisiin ja eri kanavia varten profiloituihin tiedotteisiin.

Kulttuurifoorumitoiminnan Internet-sivut

Tiedottamisen pääkanavana toimivat Suomi-Venäjä-Seuran ylläpitämät kulttuurifoorumitoiminnan verkkosivut: www.kultforum.org. Verkkosivuja päivitetään jatkuvasti foorumivalmistelujen edetessä Suomi-Venäjä-Seuran omien henkilöstöresurssien voimin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä alueellisten taidetoimikuntien ja maakuntaliittojen rooli

Kuten aiempinakin vuosina, alueelliset hallintoelimet ja taide- ja kulttuurialan keskusjärjestöt osallistuivat aktiivisesti tiedotustoimintaan välittämällä tiedotteita eteenpäin verkkosivujensa ja sähköpostilistojensa kautta omille sidosryhmilleen.

Tiedotus- ja infotilaisuuksia kulttuurifoorumista järjestettiin seuraavasti: Kokkolan kaupungin hallinto yhdessä Suomi-Venäjä-Seuran Länsi-Suomen piirin kanssa järjestämä infotilaisuus Kokkolassa 4.2., Etelä-Savon ELY:n järjestämä infotilaisuus Mikkelissä 8.2., Hämeenlinnan kaupungin järjestämä infotilaisuus Hämeenlinnassa 16.2. Lisäksi projektikoordinaattori Olga Kauppinen kertoi Kaakkois-Suomen taidetoimikunnan järjestämässä Lähialueyhteistyön verkottumisseminaarissa Imatralla 23.3. Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin tarjoamista mahdollisuuksista venäläisiä yhteistyökumppaneita etsittäessä.

Infotilaisuuksista ja seminaareissa on jaettu uutta foorumiesitettä. Esitettä käytetään markkinoinnissa sekä ennen foorumitapahtumaa että itse foorumissa.

Muut merkittävät Venäjä-toiminnan ja kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavat

Suomi-Venäjä-Seura lähetti viime vuoden tapaan tiedotteita julkaistavaksi eri taiteen ja kulttuurin alan keskeisille järjestöille ja Venäjä-toimijoiden verkostoille, joita toivottiin välittämään tietoa eteenpäin omia kanaviaan pitkin. Tiedotteet profiloitiin jokaisen kohderyhmän mukaan vastaamaan niiden tarpeita. Näillä tiedotuskanavilla oli oma merkityksensä tiedon leviämisessä.

Suomi-Venäjä-Seuran suoraan tekemä tiedottaminen

Tiedotteita partnerihausta ja foorumitapahtumasta lähetettiin erittäin laajalle joukolle, mm. foorumipostituslistalla oleville henkilöille. Listalla on yli 500 henkeä, jotka ovat aiemmin osallistuneet foorumitoimintaan. Postituslistan kautta lähetetään vain pieni määrä viestejä vuodessa, jotta niiden uutisarvo säilyisi.

Suomi-Venäjä-Seura käyttää myös jäsenilleen (n. 15 000) suunnattuja tiedotuskanavia kulttuurifoorumitoiminnasta tiedottamiseen. Seuran jäsenlehdessä on julkaistu ilmoitus

partnerihaun alkamisesta ja suomalaisten hanke-ehdotuksien keruusta (Kontakt 1/2010), ilmoittautumisesta kulttuurifoorumiin (2/2010), tiedote kulttuurifoorumi-tapahtumasta (3/2010), sekä raportti foorumin tuloksista (4/2010). Keskusseuran lisäksi piirijärjestöt välittävät tiedon partnerihausta ja kulttuurifoorumista osastoilleen ja jäsenilleen.

Tiedotteet foorumitapahtumasta tiedotusvälineille

Kulttuurifoorumissa Hämeenlinnassa järjestettiin lehdistötilaisuus, johon osallistuivat mm. maiden kulttuuriministerit. Tiedotusvälineille valmistettiin tilaisuudessa jaettavia tiedotteita. Suomi-Venäjä-Seura palkkasi edellisten vuosien tapaan venäjänkielisen tiedottajan valmistelemaan venäjänkielisiä tiedotteita ja haastatteluja. Foorumin tiedotusmateriaalien valmistamiseen osallistui projektikoordinaattorin lisäksi myös Suomi-Venäjä-Seuran tiedottaja Outi Alava.

9.2 Venäjänkielinen tiedottaminen

Vuoden 2000 foorumin yhteydessä ulkoasiainministeriö esitti toivomuksenaan, että foorumitiedotuksessa panostettaisiin venäjänkielisen informaation tuottamiseen foorumista. Näin meneteltiin myös Hämeenlinnan foorumin yhteydessä. Edellisten foorumeiden tapaan venäjänkielisestä tiedotuksesta huolehti Media Comnatel Oy:n toimitusjohtaja Natalia Erchova.

Natalia Erchova laati työtehtävistään seuraavan raportin 29.10.2010:

Hämeenlinnan kulttuurifoorumista ja sen valmisteluista tuotettiin 5 tiedotteetta: yksi tiedote ennen foorumia 29.9.2010, 3 tiedotetta foorumin aikana 5.10., 6.10. ja 7.10. ja lopullinen tiedote foorumin jälkeen 15.10. Tiedotteita lähetettiin Suomessa, Baltian maissa ja Pohjoismaissa toimiville venäläisille ja venäjänkielisille toimittajille ja kirjeenvaihtajille; Venäjällä toimiville tietotoimistoille, järjestöille (ml. Norden assosiaatio); Luoteis-Venäjän foorumityötä koordinoivalle Novgorodin alueen kulttuuri-, turismi ja arkistoasioiden komitealle; Russkij mir -valtiollisen säätion Internet-verkoston kautta ulkomailla toimiville venäjänkielisille järjestöille ja medialle seuraavaa tiedottamista varten.

Ennen Hämeenlinnan kulttuurifoorumia tehtiin haastatteluja seuraavasti: Moskovassa Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja, kulttuurifoorumin venäläinen koordinaattori Juri Šubin kanssa foorumitoiminnan kehityksestä Venäjällä sekä merkityksestä suomalais-venäläisissä ja eurooppalaisissa kulttuurisuhteissa; Hämeenlinnan kaupunginjohtaja Tapani Hellsténin kanssa XI kulttuurifoorumin valmisteluista; kulttuurifoorumin projektikoordinaattori Olga Kauppisen kanssa Hämeenlinnan foorumin teemoista ja partnerihankkeista; haastattelu Aalto-yliopiston CEMAT-tutkimuskeskuksen hankepäällikkö Anne-Marie Salmin kanssa Luova talous ja taidekasvatus –teemasta.

Foorumin aikana tehtiin useita haastatteluja partnereiden ja muiden foorumiosallistujien kanssa. Näitä käytettiin foorumitiedotteissa sekä radio-, Internet- ja lehtijutuissa. Haastatteluja tehtiin mm. opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasianneuvos Maija Lummpuron kanssa; Venäjän- ja Itä-Euroopan instituutin hanketoimiston päällikön Anneli Ojalan kanssa; Etelä-Savon taidetoimikunnan Aapo Repon sekä Pietarin Kukuljnyi format -nukketeatterin edustaja Elizaveta Bogoslovskajan kanssa; Petroskoin lasten taidekoulun johtaja, monien hankkeiden partneri Valentina Markovan kanssa; Karjalan tasavallan kulttuurialoitteiden keskuksen edustaja Jelena Sologubin kanssa; hämeenlinnalaisen Valola Säätiön edustaja Risto Suvannon, Jukka ja Marja Myllyniemen sekä heidän

pietarilaisen partnerinsa, Pohjois-Euroopan yhteistyöjärjestö Norden edustaja Anna Krutikovan kanssa; Venäjän valtiollisen kirjaston pääjohtaja Aleksandr Vislyjin kanssa. Foorumin aikana nauhoitettiin avajais- ja päätösistuntojen ja teemaseminaarin alustuksia sekä vuorokeskustelujen alustuksia seuraavaa tiedotustyötä varten.

Hämeenlinnan foorumin aikana tiedotus- ja kuvaustyötä tehtiin yhteistyössä Novgorodin informaatiokeskuksen johtaja Aleksandr Zharkovin kanssa, joka hoitaa venäjänkielisten Internet-sivujen ylläpitoa Venäjän puolella. Kaikki tiedotusmateriaalit on myös toimitettu Novgorodin kulttuuri- ja turistikomiteaan sähköisessä muodossa.

Kulttuurifoorumin arkistoa varten kerättiin Hämeenlinnan foorumista venäläisissä tiedotusvälineissä julkaistuja materiaaleja ja uutisia.

Hämeenlinnan foorumitiedotuksessa työskentelivät Venäjän valtiollinen ITAR-TASS tiedotustoimiston kirjeenvaihtaja, Yle:n kulttuuritoimittaja, Hämeen Sanomien toimittaja, mediatoimisto Media ComnatelOy/Radio Satellite Finland Oy:n erikoiskirjeenvaihtaja.

Tiedotteet ja haastattelut lähetettiin Radio Satellite Finland Oy / Radio Sputnikin uutisissa ja Russkij Aktsent -kulttuuriohjelmissa viikoilla 29, 31, 35, 40–43, 44, 47. Golos Rossii (Venäjän ääni) –kv. radiokanavalle lähetettiin tiedote foorumin tuloksista.

Venäjänkielisessä Spektr-lehdessä julkaistiin (lokakuu 2010) materiaali Hämeenlinnan kulttuurifoorumista valokuvilla. Kirjallisuuslehti LiteraruS julkaisi artikkelin Hämeenlinnan foorumista lokakuun 2010 numerossa. Norjan venäjänkielinen Landsmann/Sootchestvennik julkaisi artikkelin kulttuurifoorumin tuloksista valokuvilla 17.10.2010.

Venäjän kulttuurisäätiön Russkij Mir –Internet-verkosto, EU Russian-speakers Alliance –verkosto sekä Eurokatalog.eu julkaisivat tiedotteen Hämeenlinnan kulttuurifoorumista. Tietoa kulttuurifoorumista julkaistiin myös Mosaiikki-lehteen Internet-sivuilla.

10. Foorumityöryhmien yhteiskokous

Hämeenlinnan kulttuurifoorumissa keskiviikkona 6.10. järjestettiin foorumin työryhmien yhteiskokous klo 14.15–16.00. Kokouksen puheenjohtajina toimivat kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallinin ja Venäjän kulttuuriministeri Aleksandr Avdejev. Puheenjohtajat avasivat kokouksen ja totesivat osanottajat.

Ministeri Wallin esitteli Suomalaisen foorumityöryhmän uuden kokoonpanon ja totesi, että foorumitoiminnalle avautuu uudistuksen myötä uusia alueellisia kehittämismahdollisuuksia.

Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori Olga Kauppinen ja Novgorodin alueen kulttuuri-, turismi- ja arkistoasioiden komitean suunnittelu- ja tiedotusosaston johtaja Vera Vasiljevna Truhina antoivat katsauksensa Hämeenlinnan foorumin organisointiin liittyvistä asioista. Lisäksi Vera Truhina kertoi vuoden 2009 Syktyvkarin kulttuurifoorumin tuloksista.

Foorumityöryhmien yhteiskokouksessa päätettiin, että seuraava, 12. kulttuurifoorumi järjestetään Venäjällä, Mordvan tasavallan pääkaupungissa Saranskissa 5.-9.10.2011. Mordvan tasavallan varapääministeri ja kulttuuriministeri Pjotr Tultajev kertoi, että Mordvan tasavalta on valmis vastaanottamaan kulttuurifoorumin osanottajat Saranskissa 5.-9.10.2011.

Kokouksessa hyväksyttiin Saranskin kulttuurifoorumin valmisteluajataulu ja todettiin, että valmisteluihin ryhdytään siinä esitetyllä tavalla.

Ministeri Stefan Wallin kertoi yhteistyöryhmän jäsenille, että aikaisemmin 6.10.2010 pidetyssä ministereiden kahdenvälisestä tapaamisesta todettiin niin kahdenvälisen kuin Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustamiseen tähdänneen yhteistyön edenneen hyvin. Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustamisesta allekirjoitettiin asiakirja Pietarissa toukokuussa 2010 ja kumppanuuden toiminnasta vastaava sihteeristö perustetaan Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön yhteyteen Kööpenhaminaan vuonna 2011.

Kokouksessa päätettiin, että vuonna 2011 Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö osoittaa 10 000 euron määrärahan ja Venäjän kulttuuriministeriö osoittaa 500 000 ruplan määrärahan haettavaksi oman maansa partnereille uusien yhteistyöhankkeiden käynnistämistä varten.

Suomalainen foorumi-työryhmä on päättänyt esittää, että vuoden 2012 isäntäkaupunkina toimii Joensuu. Venäläinen foorumityöryhmä on esittänyt, että vuoden 2013 XIV kulttuurifoorumin isäntäkaupunkina toimisi Pietari.

Yhteistyöryhmän kokouksessa suomalaisten alueellisten Elinkeino, -liikenne, ja ympäristöhallintojen Suomen puolen kulttuurifoorumityöryhmässä olevat edustajat esittäytyivät venäläisille alueiden kulttuurikomiteoiden edustajille ja samalla kertoivat alueidensa mahdollisuuksista rahoittaa kulttuurifoorumipartnereiden hanketoimintaa. Myös Venäjän puolen alueiden edustajat esittäytyivät ja kertoivat omista rahoitusmahdollisuuksistaan.